

DE WAAN

DE WAARHEID TER PLAATSE

Kunstenaarscollectief de Spullenmannen onderzoekt de media.

De wereld is groot. De wereld is onduidelijk. Maar gelukkig zijn er kranten, televisie en internet. Die beschrijven de wereld. Alleen is het nooit het hele verhaal.

De Waan is eerlijk over haar beperkingen. Alle stappen die de redactie zet zijn te controleren. U kunt zelf achterhalen waar het mis ging.

U bevindt zich hier. De Waan brengt u de wereld.

SOMALIE HEEFT EEN PROBLEEM

AMERSFOORT – De Somaliër Bashir Mohammed Mahmoud uit Amersfoort, die daar tevens werkzaam is, weet dat er in Somalië een probleem is. 'Het is er oorlog.' Hij weet dit via zijn ouders in Mogadishu met wie hij vanuit een telefoonwinkel in Amersfoort contact heeft. Het laatste wat zij hem lieten weten: 'Don't come back'

ETNISCHE CONFLICTEN IN SOMALIE

In het Afrikaanse Somalië woedt al sinds jaar en dag een burgeroorlog. Al meer dan 20 jaar duren de conflicten tussen de verschillende etnische groepen die het land rijk is. De bevolking is geheel islamitisch en de conflicten gaan om hebzucht en macht.

Het noorden van Somalië wil zich afscheiden van de door conflicten geteisterde rest van het land, omdat het in Noord Somalië al heel lang rustig is. Ook Puntland, het thuis van de meeste piraten waar Somalië in het westen om bekend staat, wil zich afscheiden.

"Het is heus niet zo dat er in Somalië alleen maar piraten wonen" zegt een

reiziger. Elf jaar geleden kwam hij naar Nederland. "Iedereen moet alles vergeten en het land gaan delen. Alleen dan kan er weer vrede zijn. Maar dat vergeten is moeilijk, kijk maar naar hier, hier weet iedereen nog van de tweede wereldoorlog. Het duurt minstens drie generaties om zoiets uit het gemeenschappelijke hart van een volk te krijgen."

Hij hoopt dat over een jaar de oorlog over is, dan gaat hij terug. "We hebben zee, we hebben zon. Natuurlijk ga ik terug, wat denk je. Het is mooi. Alles hebben we. Alleen moet iedereen zeggen: ik ben niet beter dan jij, ik heb niet meer rechten."

KOMT ER OORLOG?

Station Amersfoort beantwoordt de vraag: raakt Nederland nog tijdens uw leven in oorlog?

Marijke (31): Ik verwacht geen oorlog zoals de Tweede Wereldoorlog, maar er ontstaat wel steeds meer onenigheid. Misschien een burgeroorlog...

Joke (62): Nee, er is wel heibel in Den Haag, maar ik geloof dat ze doordacht bezig zijn. Ik heb er alle vertrouwen in.

Anoniem (25): De veiligheid is hier goed georganiseerd, maar toch zijn mensen bang. Daarom kiezen ze voor een rechts kabinet, terwijl ze iets vrezen wat eigenlijk geen gevaar is. Nixon zei het al: mensen stemmen uit angst, niet uit liefde. Dat is een risico.

Yasmin (21): Jazeker. Als je om je heen de reacties hoort op Geert Wilders, dan weet je dat het mis gaat. Binnen nu en vijf jaar. Het zal beginnen met relletjes met Moslims, maar dat gaat eindigen in een burgeroorlog.

Max (55): Ik denk het niet. Ik heb vertrouwen in de goedheid van de mens, ik ben nu eenmaal een optimist. Ik geloof wel dat de klimaatproblematiek een hoop rotzooi op gaat leveren, want we zijn heel dom bezig.

Maar een oorlog... dat zal toch niet?

Gert (42): Nee, de wereld wordt steeds kleiner, overzichtelijker en duidelijker. Bovendien is er meer communicatie tussen de landen en mensen, dus ik zie het niet gebeuren. Je zit natuurlijk ook dicht op elkaar, maar als dat een reden was voor onoverkomelijke irritatie en oorlog, dan was dat al lang gebeurd.

Myrthe (22): Wie weet... Als het kabinet zo doorgaat, dan zit het er dik in. Ik denk dat binnen vijf tot dertig jaar er wel iets gebeurt, waardoor de vlam in de pan slaat.

Dhr Jansen (54): Nee, nu is er misschien wat spanning, maar over vier jaar is het allemaal weer anders. Dan wordt Nederland weer sociaal, echt waar! De meeste mensen stemmen op de PVV uit frustratie en als dat bekoeld is, dan komen ze weer gewoon terug bij de normale partijen.

Karin (49): Ik hoop van niet!

'IK GA NU ALLEEN NAAR SCHOOL'

Melad en Rami zijn net klaar met hun lessen aan het ROC in Amersfoort. Ze lopen nog wat rond op station Amersfoort en vragen bij het redactielokaal wat we aan het doen zijn. 'Wat wij vinden dat er in de krant moet staan? Zeg jij maar iets over jouw land', zegt Melad.

Rami (19) vertelt dat hij twee jaar geleden vanwege de burgeroorlog in Sri Lanka naar Nederland is gevlucht. Op het eiland wonen twee bevolkingsgroepen: de Singalezen, die het eiland besturen, en de Tamils, die een deel van het eiland opeisen. Op zijn 17e werd Rami opgepakt door de politie.

"we hebben zee, we hebben zon."

'Jij bent een Tamil, dus je bent een tijger,' zei de agent, verwijzen naar de gewapende Tamil Tijgers. Daarop werd hij een maand in een kamp gevangen gezet, zonder dat zijn ouders wisten waar hij was. Toen hij werd vrijgelaten, wist hij naar Nederland te vluchten.

Melad (16) blijkt een vergelijkbare geschiedenis te hebben. Ook hij vluchtte twee jaar geleden naar Nederland vanwege de oorlog in zijn vaderland. 'Ik ben een Irakese christen. Veel Nederlanders denken dat er alleen maar moslims wonen in Irak, maar dat is niet zo.' De christenen in Bagdad hebben het zwaar, volgens Melad. 'De soennieten en de sjiiten vechten tegen elkaar, maar ze werken samen tegen ons.' Hij vertelt dat hij nooit alleen het huis uit mocht. 'Als ik naar school moest, ging mijn vader altijd mee.'

Rami is blij dat hij nu in Nederland woont: 'Er zijn wel problemen hier, maar die zijn klein als je het met mijn land vergelijkt.' Melad knikt. 'De huizen zijn alleen kleiner. We wonen nu in een flat. En ik vind het moeilijker om hier vrienden te maken.' Maar daar staat de vrijheid tegenover. 'Ik kan nu wel alleen naar school.'

De gebeurtenissen in Sri Lanka volgt Rami op de voet. 'Ik ben betrokken, omdat ik de mensen, de taal en de gebruiken mis. Je moet trouwens opschrijven dat de journalisten hier de president niet moeten geloven. Die zegt steeds dat er 500 doden zijn na een actie van het leger, maar in werkelijkheid zijn het er dan zeker 1000.' Melad probeert juist geen nieuws te kijken. 'We hebben de satelliet eruit getrokken. De beelden uit Irak maken me alleen maar verdrietig.'

ALLES WAARVOOR WE VOCHTEN GAAT IN ROOK OP

Ze kende het land zelf ook nog niet, maar sinds enkele uren vecht het om een plekje in haar hoofd. Bhutan. Twee mannen waren aangeschoven in het klaslokaaltje waar zij twee keer per

week Nederlandse les geeft. Mannen met dezelfde neus, ogen en huidskleur als die muzikanten in de stad, die met die panfluiten. 'Een beetje een Peruaans uiterlijk,' zegt ze. Het leidt tot de conclusie dat Bhutan in Zuid-Amerika moet liggen, maar zeker weten doet ze het niet.

Mattie Havelaar (77) is meteen na haar les in de trein gestapt en naar Amersfoort gekomen, waar ze haar vriendin Ineke Arensman (81) vertelde over het voorval. Ook zij kende het land nog niet, maar inmiddels weten ze wel dat er ernstige conflicten gaande zijn. Jammer dat een gesprek met de mannen onmogelijk was, want vooralsnog is het behelpen met plaatjes en fonetisch neergepende woorden. Toch heeft ze er alle vertrouwen in dat ze de taal wel zullen leren. Mattie heeft er inmiddels met al haar ervaring wel kijk op: Afrikanen krijgen het redelijk snel onder de knie, Marokkanen hebben er meer moeite mee. En Bhutanen? Tja, het valt te bezien...

Simpel rekenwerk verraadt dat Mattie en Ineke zelf een oorlog hebben meegemaakt. Ze praten er niet rechtstreeks over, maar gebruiken de geschiedenis wel als referentiekader: 'Vroeger moest je een linnenkast met kleding inruilen voor eten, maar je wist niet beter: iedereen was arm. Vandaag de dag zijn de verschillen veel groter, dat maakt het des te pijnlijker.' Ze voorzien een grotere splijting nu het er naar uitziet dat er flink bezuinigd gaat worden op datgene wat zij nu net zo belangrijk vinden. 'Alles wat mensen bij elkaar brengt, wordt straks alleen maar minder: onderwijs, integratie, zorg, cultuur,' zegt Ineke. 'Ja,' bevestigt Mattie, 'Allemaal dingen waar we jaren voor gevochten hebben. In één klap gaat het in rook op.'

fig.1a vlag van somalie

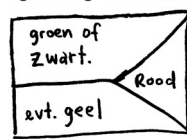

fig. 1b. ter vergelijking de vlag van Chili

BRANDHAARDEN

Ruim 20 voorbijgangers vroegen wij naar de top 5 brandhaarden in de wereld. Hieruit kwam de volgende top 10 naar voren.

1 Afghanistan	6 Somalië
2 Irak	7 Gaza/Israël
3 Ik weet het niet	8 Pakistaan
4 Soedan	9 Congo
5 Iran	10 Columbia

Opvallend is de nummer 3 positie van "Ik weet het niet". Veel mensen wisten geen 5 brandhaarden te noemen. Een groot aantal kwam tot maximaal 3 en een enkeling wist er zelfs geen een te noemen.

OP BEZOEK IN OORLOGSGEBIED

"Zou u een brandhaard of oorlogsgebied willen bezoeken?" vroegen wij aan meerde reizigers op station Amersfoort. Verassend veel mensen blijken deze vraag bevestigend te antwoorden. De een om de bijzondere cultuur van zo'n land en de ander als hulpverlener. Geen van de ondervraagden echter heeft deze stap ook daadwerkelijk genomen. Allemaal om dezelfde reden: het is teveel risico. Bij veel mensen ontbraken de durf en lef maar ook de angst om dierbaren achter te laten of om zelf slachtoffer te worden spelen mee. Een mevrouw die niet bij naam genoemd wil worden gaf aan zelf de tweede wereld oorlog nog te hebben meegemaakt. Zij stelt dat oorlog relatief is: Waar zij woonde merkte ze er niet zoveel van. Overigens raadt zij af om dergelijke gebieden te bezoeken want je weet immers nooit waar je in verzeild raakt.

COLOFON:

de Waan wordt terplekke geschreven en gedrukt door een wisselende redactie. Aan deze editie werkten mee: Elise de Bres, Anteo Franchin, Daniel Hentschel, Oscar Kocken, Patrick Nederkoorn, Jan van der Smissen, Diana Wildschut, Harmen Zijp

www.spullenmannen.nl